■ ประดิษฐ์ ภิญโญภาสกุล

เกาะติดสถานการณ์อีคอมเมิร์ซ

ปีนี้จะเป็นปีที่อีคอมเมิร์ซ เติบโตอย่างรวดเร็วกว่าที่ผ่านมา

เพียงเริ่มต้นปี 2543 ก็มีเหตุการณ์สำคัญในวงการอินเทอร์เน็ตและอีคอมเมิร์ซเกิดขึ้นหลายอย่าง ที่ส่อเค้าให้เห็นว่าปีนี้จะเป็นปีที่อีคอมเมิร์ซจะเติบโตอย่างรวดเร็วกว่าที่ผ่านมา เริ่มจากในสหรัฐฯ ที่ Jeff Bezos ผู้ก่อตั้ง amazon.com ได้รับเลือกเป็นบุคคลแห่งปี ประจำปี 2542 ของนิตยสารไทม์ ซึ่งทรงอิทธิพลของสหรัฐฯ จากการที่เป็นผู้บุกเบิกการค้าปลีกบนอินเทอร์เน็ตจนได้รับความสำเร็จสูงที่สุด ดังจะเห็นได้จากราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ NASDAQ ที่ถีบตัวสูงขึ้นจาก 3 เหรียญขึ้นเป็นถึงประมาณ 100 เหรียญ ภายในระยะเวลาเพียง 1 ปีครึ่ง ซึ่งส่งผลให้เขากลายเป็นมหาเศรษฐีอันดับต้น ๆ ของสหรัฐฯ ไปโดยปริยาย ด้วยมูลค่าธุรกิจสูงถึงเกือบ 3 หมื่นล้านเหรียญ

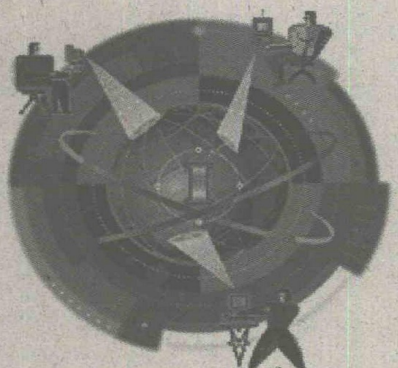

ต่อมาวันจันทร์ที่ 10 มกราคม 2543 America Online หรือ AOL ซึ่งเป็นผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ไอเอสพี) รายใหญ่ที่สุดของโลกแห่งสหรัฐฯ ก็สร้างความฮือฮาให้กับวงการอีกครั้งหลังจากที่เพิ่งเข้าครอบครองกิจการของ Netscape ไปหมาด ๆ ในปี 2542 ที่ผ่านมา โดยได้บรรลุข้อตกลงในการรวมกิจการกับบริษัท Time Warner ซึ่งเป็นบริษัทยักษ์ใหญ่ด้านเครือข่ายเคเบิลทีวี อุตสาหกรรมภาพยนตร์ และนิตยสาร เป็นบริษัทใหม่ในชื่อว่า AOL-Time Warner ด้วยมูลค่าธุรกิจรวม 3 แสน 5 หมื่นล้านเหรียญ โดยในบริษัทใหม่ Steve Case ของ AOL เข้าสวมตำแหน่งประธาน ส่วน Gerald Levin ของ Time Warner ดำรงตำแหน่งซีอีโอ และส่งผลให้ลูกค้าของ AOL สามารถรับชมภาพยนตร์ของวอร์เนอร์ บราเธอร์ส ข่าวซีเอ็นเอ็น และนิตยสารชั้นนำในเครือของไทม์ได้เพียงแห่งเดียวเหนือกว่าไอเอสพีรายอื่นใด

ในระดับนานาชาติ ก็ได้มีมติของที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการที่ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2542 ให้มีการจัดตั้งคณะทำงานระดับสูงประเทศละ 2 คน โดยมาจากภาครัฐ 1 คน และภาคเอกชน 1 คน เพื่อทำหน้าที่พิจารณากรอบนโยบายด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอาเซียน หรือ e-ASEAN และมีตำแหน่งคราวละ 2 ปี ส่วนในที่ประชุม APEC ก็ได้ตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการทำให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอีคอมเมิร์ซของแต่ละประเทศมีมาตรฐานเดียวกัน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการค้าขายในระดับนานาชาติผ่านอินเทอร์เน็ต และในที่ประชุม WTO ครั้งล่าสุดก็ได้มีการบรรลุข้อตกลงที่จะไม่เก็บภาษีจากสินค้าและบริการที่ขายผ่านระบบออนไลน์ อย่างไรก็ดี ในประเทศไทยของเรา กรมสรรพากรยังไม่มีนโยบายที่จะยกเว้นภาษีจากสินค้าและบริการที่ขายผ่านอีคอมเมิร์ซแต่อย่างใด

ส่วนในบ้านเรา ปีนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ก็เตรียมเปิดซื้อขายหุ้นผ่านอินเทอร์เน็ต ทางด้านไอเอสพีหลายรายก็ออกมาประกาศว่าจะแจกอินเทอร์เน็ตฟรี เริ่มจากเมื่อปลายปีที่เพิ่งผ่านมา หลังจากที่เคเอสซีประกาศลดราคาค่าบริการอินเทอร์เน็ตลงเหลือต่ำสุด 15 บาทต่อชั่วโมงไม่นาน ก็ออกมาประกาศว่าจะแจก 1 ล้านบัญชีฟรี ภายในสิ้นปี 2543 นี้ โดยหวังว่าจะได้ผู้ใช้หน้าใหม่มาเป็นลูกค้าเพิ่มขึ้น ตามมาด้วย เอเน็ต ที่ไม่ยอมน้อยหน้าก็ประกาศว่าจะแจกฟรีเช่นกัน แต่สำหรับเฉพาะลูกค้าที่ใช้บริการอื่นของบริษัทในเครือ เช่น บิซิเนส ออนไลน์ เท่านั้น ทางด้านล็อกซ์อินโฟ ก็กล่าวว่าหากคู่แข่งแจกฟรี ก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องแจกฟรีด้วยเช่นกัน

เห็นได้ชัดเจนว่าการแข่งขันในธุรกิจบริการอินเทอร์เน็ตที่ว่าดุเด็ดแล้วในปีที่ผ่านมาจะยิ่งเผ็ดมันขึ้นในปีนี้ ซึ่งทุกรายต่างให้ความสำคัญกับการให้บริการทางด้านอีคอมเมิร์ซอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็น shoppingthailand.com ของ ล็อกซ์อินโฟ thaicybermall.com ของ เคเอสซี หรือ thai.com ของ อินเทอร์-

ประเทศไทย ฯลฯ รวมทั้งการเข้ามาของไอเอสพีต่างชาติ อย่าง Cable & Wireless จากฮ่องกง SingTel ที่เข้ามาถือหุ้นใน ล็อกซ์อินโฟ Pacific Internet ที่เข้ามาถือหุ้นในไอทีสตาร์ ซึ่งถือหุ้นส่วนใหญ่ในเวิลด์เน็ต หรืออีกรายที่เข้ามาถือหุ้นใน ดาต้าลายไทย เป็นต้น ธุรกิจบริการอินเทอร์เน็ตในปีนี้จึงนับว่าน่าจับตามองเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากไอเอสพีแล้ว ก็ยังมีอีกหลายรายที่ให้บริการด้านอีคอมเมิร์ซ ไม่ว่าจะเป็นราชการ เช่น thai ecommerce.net ของกระทรวงพาณิชย์ หรือเอกชน เช่น maxcyber.com, bangkokcenter.com เป็นต้น ทางด้านธนาคารก็ไม่น้อยหน้า เช่น thaimarket.net ของธนาคารไทยพาณิชย์ หรือ thaib2b.com ของธนาคารเอเชียที่กำลังจะเปิดตัวเร็ว ๆ นี้ และล่าสุด ทาง จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) ก็เพิ่งเปิดตัว thailifestyle.com ด้วยกลยุทธ์อันชาญฉลาดในการจับมือกับ 3 บัตรเครดิต คือบัตรเซ็นทรัล บัตรเพาเวอร์บาย และบัตรเฟิรสช้อยส์ ซึ่งอนุมัติง่ายกว่าบัตรเครดิตอื่น ๆ ส่วนทางกลุ่มเนชั่นก็เพิ่งซื้อชื่อโดเมน thailand.com มาทำพอร์ทัลไซท์ของตนเอง โดยวางแผนจะเปิดตัวอย่างเต็มรูปแบบภายในกลางปีนี้

ขอปิดท้ายด้วยเรื่องเกี่ยวกับชื่อโดเมนภาษาไทยที่หลายคนรอคอย เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2542 ที่ผ่านมา บริษัท ชื่อไทย.คอม ได้เปิดตัวอย่างเป็นทางการโดยรับจดทะเบียนชื่อเว็บไซท์พ้องเสียง สำหรับชื่อโดเมนที่ลงท้ายด้วย .com, .net และ .org เป็น .คอม, .เน็ต, และ .อ็อก ตามลำดับ ในอัตรา 800 บาท/ปี โดยเปิดให้จดทะเบียน โดยยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปีปีแรกถึงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2543 นี้ ที่ www.thaiurl.com โดยผู้ใช้จะต้องดาวน์โหลดโปรแกรมที่มีชื่อว่า ThaiURL มาติดตั้งลงบนเครื่องของตนเสียก่อน จึงจะใช้งานชื่อเว็บไซท์ภาษาไทยได้ ในลักษณะเป็นการส่งผ่าน URL (URL Forwarding) ไปยังชื่อภาษาอังกฤษเดิม โดยโปรแกรมนี้บุคคลทั่วไปสามารถดาวน์โหลดได้ฟรี เมื่อติดตั้งแล้วจะทำให้เว็บเบราเซอร์ทั้งเน็ตสเคป และไออี สามารถรับชื่อเว็บไซท์ภาษาไทยเช่น www.สบาย.คอม ได้

นอกจากนี้ยังมีอีกเทคโนโลยีหนึ่งที่มาจากต่างชาติ คือ iDNS (Internationalized Domain Name System) ซึ่งนอกจากภาษาไทยแล้ว ยังรองรับภาษาต่างประเทศอื่น ๆ อีกหลายภาษา เช่น ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส เป็นต้น ตามมาตรฐาน UNICODE โดยผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องลงโปรแกรมใด ๆ แต่จะมีการลงโปรแกรมที่ไอเอสพี และยังรองรับการใช้งานอื่น ๆ นอกจากเว็บ เช่นอีเมล์ หรือ telnet อีกด้วย ซึ่งขณะที่กำลังเขียนต้นฉบับอยู่นี้ มี THNIC และไอเอสพีไทยอีก 3 รายที่ร่วมให้บริการ คือ เคเอสซี ล็อกซ์อินโฟ และซีเอส โดย THNIC ได้ร่วมกับ iDNS ในการจัดงานสัมมนาที่ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ในวันที่ 25 มกราคม 2543 เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกันในเรื่องชื่อโดเมนภาษาไทย และเพื่อหาชื่อโดเมนภาษาไทยที่เหมาะสมสำหรับโดเมนในระดับบนสุด .com, .net, .org, .edu, .gov และ .th โดยจะมีการจัดแถลงข่าวเปิดตัวบริการนี้อย่างเป็นทางการในราวปลายเดือนมกราคม 2543 นี้ และในปลายเดือนกุมภาพันธ์ 2543 Asia Pacific Networking Group และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับทวีปเอเชียจะร่วมกันจัดการประชุม APRICOT 2000 ที่ประเทศเกาหลี ซึ่งจะมีการจัดตั้งคณะทำงาน เพื่อกำหนดแนวทางและนโยบายเกี่ยวกับการใช้ชื่อโดเมนของประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยด้วย สำหรับผลการสัมมนาผู้เขียนจะได้นำมาเล่าสู่กันฟังในโอกาสต่อไป